

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบ่งออกเป็น ๔ ตอน เรียงตามลำดับดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านตัวผู้เรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านวิธีการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๔. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบบางประการที่มี
ความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ประกอบทางการศึกษานอกจากองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาที่มีส่วนส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคคลแตกต่างกันแล้ว ยังมีองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่สติปัญญาอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีส่วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคคลด้วย ดังคำกล่าวของเทอร์แมน (Terman) ที่ว่าองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาเป็นองค์ประกอบทางด้านการศึกษาระบบหนึ่งที่มีความสำคัญและสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งองค์ประกอบนี้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนที่มีสติปัญญาเท่ากัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ความคิดนี้สอดคล้องกับ อนาสตาซี (Anastasi) ซึ่งได้แสดงความเห็นไว้ว่า การศึกษานั้นมิได้ขึ้นอยู่กับ

คมเพชร ฉัตรกุล, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบ ด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยครู ของนักเรียน ป.ศ.ปีที่ ๒ ปี ๒๕๑๔ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำของวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๕, หน้า ๑๑.

กับองค์ประกอบด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านที่ไม่ใช่ สติปัญญาอีกด้วย เช่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ ความสนใจ ทัศนคติที่มีต่อสถาบัน วิชา ที่เรียน เป็นต้น^๒ ทั้งนี้จึงปรากฏว่าไม่มีใครสนใจศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่ สติปัญญาอย่างกว้างขวาง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ กล่าวคือ

ในปี ๑๙๖๗ ริชาร์ดและคณะ (Richards and others) ได้ใช้วิธี การแบบหาคาสหสัมพันธ์หาคู่ระหว่างตัวเกณฑ์ซึ่งเป็นผลการเรียน กับตัวทำนายไคแก ทัวแปรด้านสติปัญญา และด้านไม่ใช่สติปัญญา ผลปรากฏว่ากลุ่มชายมีคาสหสัมพันธ์หาคู่ ระหว่างตัวทำนายทางด้านสติปัญญากับตัวเกณฑ์เท่ากับ .๒๔ และระหว่างตัวทำนายทางด้าน ไม่ใช่สติปัญญากับตัวเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .๓๓ ส่วนกลุ่มหญิงมีคาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวทำนายทาง ด้านที่ไม่ใช่สติปัญญากับตัวเกณฑ์มีค่าเท่ากับ .๔๔^๓ ต่อมาปี ๑๙๖๔ วอร์ริงตันและแกรนท์ (Worthington and Grant) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จทางการ เรียนของนิสิตปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยยูทาห์ (Utah) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตชาย ๑๒๗๐ คน และหญิง ๔๔๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบไคแก A.C.T. (American College Testing) ในวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ ธรรมชาติวิทยา องค์ประกอบที่ศึกษามี ๑๑ ตัวแปร ไคแก เพศ รายได้ของครอบครัว จำนวนเด็กในครอบครัว คะแนนเฉลี่ยจากวิชาทั้งสี่วิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลสัมฤทธิ์ ที่ไม่ใช่วิชาการ (Non-academic Achievement) ที่ตั้งของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามสภาพภูมิศาสตร์ คะแนนจากแบบสอบถาม A.C.T. ความสำคัญในการตั้งเป้าหมายทาง การเรียน ทางวิชาชีพและทางสังคม และการเลือกอาชีพในอนาคต โดยมักมีเกรงเฉลี่ยใน เเทมแรกของมหาวิทยาลัยเป็นตัวแปรตาม ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์

^๒ Anne Anastasi, Psychological Testing (๒nd ed.; New York: The Macmilland Company, ๑๙๖๑), p. ๑๘๒.

^๓ James M. Richards and others, "Prediction of Student Accomplishment in College," Journal of Educational Psychology ๕๕ (October, ๑๙๖๓), pp. ๓๔๓-๓๕๕.

ทางการเรียนได้ก็เรียงตามลำดับไคแก่ เพศ สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียน ระดับความสำคัญของการตั้งเป้าหมายในวิชาการ รายได้ของครอบครัว จำนวนสัมฤทธิ์ผลที่ไม่ใช่วิชาการ, บทบาทของการเลือกอาชีพในอนาคต และจำนวนเด็กในครอบครัว

สำหรับงานวิจัยในประเทศนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ ได้วิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียน คุณลักษณะของครู คุณลักษณะของโรงเรียนและสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .๐๕ ถึง .๔๒ นอกจากนี้มี เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรีทางการศึกษา จำนวน ๓๓๖ คน ตัวแปรที่ศึกษามีค่านครอครว้ ค่านักเรียน และค่านสถานศึกษาและเอาคะแนนเฉลี่ยสะสมเป็นเกณฑ์ ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบค่านักเรียนและค่านสถานศึกษามีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และองค์ประกอบค่านสถานศึกษามีอำนาจทางพยากรณ์มากที่สุด งานวิจัยที่เกี่ยวกับครูประจำการนั้นมี พุทธิพิศ วรขนิษฐ โคศึกษ้องค์ประกอบบางประการที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูในระดับปริญญาตรีในกรุงเทพมหานครโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ๕๐๕ คน ตัวแปรที่ศึกษามี ๔ ค่าน แบ่งเป็นตัวแปรย่อย ๑๖ ตัวแปร และใช้เกรคเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวกับเพื่อน เพศ วิชเรียน อายุ

Lois H. Worthington and Clavde W. Grant, "Factors of Academic Success: A Multivariate Analysis," Journal of Education Research ๖๕ (September, ๑๙๗๑), pp. ๘-๑๐.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา (กรุงเทพฯ: เอราวัณการพิมพ์, ๒๕๒๐),

หน้า ๓๗.

^b เรื่องเดียวกัน.

ระยะเวลา ที่จบการ เรียนครั้งสุดท้ายก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยครูนี้ และสถานภาพสมรส มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนค่านการศึกษาคู่มือที่ โทเราะ พุ่มมัน ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ ๔ ในจังหวัดสุพรรณบุรี ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความฉันทนาการเรียน ประสบการณ์การสอนของครู ภูมิหลังทางการศึกษาของนักศึกษา สถิติการเข้าชั้นเรียน จำนวนครั้งของการทดสอบย่อย และเพศผลการวิจัยพบว่า ความฉันทนาการเรียน สถิติการเข้าชั้นเรียน จำนวนครั้งของการทดสอบย่อย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนองค์ประกอบค่านเพศ ภูมิหลังทางการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากผลงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า มีตัวแปรนอกเหนือจากองค์ประกอบทางค่านสถิติปัญหาหลายชนิดที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางค่านส่วนตัวของผู้เรียน ค่านการเรียน และค่านเศรษฐกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบค่านส่วนตัวผู้เรียน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพศของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลักษณะเพศชายและหญิงมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม

เรื่องเดียวกัน.

โทเราะ พุ่มมัน, "ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเสร์จ ระดับที่ ๔ ในจังหวัดสุพรรณบุรี," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๕, หน้า ๕๖-๕๘.

ตลอดจนหน้าที่การงานและอื่น ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่น่าจะส่งผลการเรียนของแต่ละประเทศให้แตกต่างกันได้ ฉะนั้นองค์ประกอบด้านเพศจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการค้นคว้า

เวอร์จิงตันและแกรนท์ (Worthington and Grant) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จทางการเรียนของนิสิตปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยยูทาห์ รัฐยูทาห์ (Utah) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนิสิตชาย ๑๒๓๐ คน หญิง ๕๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบได้แก่ A.C.T. (American College Testing) ในวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ และตัวแปรที่ผ่านายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้คือค่าตัวชี้วัด ได้แก่ เพศ สถานที่ตั้งของโรงเรียน ระดับความสำคัญของการตั้งเป้าหมายในวิชาการ รายได้ของครอบครัว จำนวนสัมฤทธิ์ผลที่ไม่ใช่วิชาการ (Non-academic Achievements) บทบาทการเลือกอาชีพในอนาคต และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เซริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ ในการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรีทางการศึกษา สาขามัธยม ๕ แห่ง คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปทุมวัน บางแสน พิษณุโลก และมหาสารคาม จำนวน ๑๑๖ คน ที่จบ กศ.บ. ในเดือนมีนาคม ๒๕๑๓ องค์ประกอบที่ศึกษามี ๓ ด้าน คือ ด้านครอบครัว ด้านตัวนักเรียนและด้านสถานที่เรียน โดยถือเอาคะแนนเฉลี่ยสะสม จากชั้นปีที่ ๓ และชั้นปีที่ ๔ เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ทั้งหมดกับคะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากับ .๓๕๔ ด้านสถานศึกษาได้เท่ากับ .๒๕๗ ด้านครอบครัวได้เท่ากับ .๑๐๘ และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาเรียงตามลำดับคือ ชั้นปีที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษา อายุ และเพศ ในด้านการศึกษาผู้ใหญ่ สุร เศษ ปนาทกุล ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

Worthington and Grant, loc. cit.

๑๐ เซริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

321.26622
ส. ๓๑๑

สภาพแวดล้อมในครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเซิร์จ พบว่า นักศึกษารายมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักศึกษานอญ โดยชี้แจงเหตุผลว่าอาจเนื่องมาจากนักศึกษาราย ต้องเป็นผู้นำของครอบครัวในทุก ๆ ด้านจึงต้องชวนชววยตั้งใจเอาเรียน และเจ้อจันทร ไหวพริบ ได้พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและไคราย ละเอียคเพิ่มเติมเห็นว่านักศึกษาคู่ใหญ่เพศหญิง มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าเพศชาย แต่ โฟเราะ พุ่มนั้น พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน^{๑๑} ด้านครูและ บุคลากรทางการศึกษาประจำการนั้น โชนิต อินทรวงศ์ ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการ ปีกอบรมวิชาวัดผลการศึกษาแก่ครูประจำการ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๐๐ คน จาก ๔๔ โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของการปีกอบรมวิชาวัดผลการศึกษา จำนวน ๓๐ ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค จำนวน ๓๐ ข้อ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ครูหญิงมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าครูชาย ครูชายและครูหญิงมีเจตนคติต่อการปีกอบรมวิชาวัดผล การศึกษาไม่แตกต่างกัน และมีปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการนำผลการอบรมไปปฏิบัติไม่แตกต่าง กัน นอกจากนั้น พุนทรัพย์ วงษ์พานิช ได้ศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการที่ เข้าเรียนปริญญาตรีในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครจำนวน ๕๐๔ คน ศึกษาจากตัวแปรต้น ๑๕ ตัวแปร โดยใช้เกรคเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) เป็นเกณฑ์ ผลการวิจัยพบว่า ตัวพยากรณ์

^{๑๑} สุร เศษ ปานาถกุล, "ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเซิร์จ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐, หน้า ๔๔-๕๐.

^{๑๒} เจ้อจันทร ไหวพริบ, "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับองค์ ประกอบบางประการของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเซิร์จระดับที่ ๕ ในเขตพระนคร," วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๔, หน้า ๕๑.

^{๑๓} โฟเราะ พุ่มนั้น, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

^{๑๔} โชนิต อินทรวงศ์, "ผลสัมฤทธิ์ของการปีกอบรมวิชาวัดผลการศึกษาแก่ครูประจำ การของกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๓, หน้า ๔๑-๔๒.

ที่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ การปรับตัวกับเพื่อน เพศ วิธีเรียน อายุ ระยะเวลาที่จบการ เรียนครั้งสุดท้ายก่อนเข้าเรียนในวิทยาลัยครู และสถานภาพสมรสตาม ลำดับ^{๑๕} และสำหรับเด็กระดับมัธยมศึกษาชั้น สุชาติ ลีตระกูล พบว่า เพศเป็น ตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ทางการ เรียน^{๑๖} ผลงานวิจัยที่มีความเห็นขัดแย้งกับ ข้อค้นพบดังกล่าว คือ แอชเวิร์ธ (Ashwort) ได้ทำการศึกษานักเรียนเกรด ๕ และเกรด ๖ จำนวน ๑๓๘ คน จากเด็กผู้ชาย ๔ โรงเรียนในรัฐเท็กซัส นักเรียนทุกคนมี I.Q. ๑๒๐ ขึ้นไป เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และวิฤทธิภาวะ ผลการ ศึกษาพบว่า เพศและอายุมีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อยมาก

อายุของนักศึกษา กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน

อายุเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน เพราะทำให้มีความพร้อมด้านสังคมและอารมณ์อย่างสมบูรณ์ เป็นการ เพิ่มพูนประสบการณ์ที่ จะเป็นประโยชน์ต่อการ เรียนรู้ ทั้งนี้ลักษณะความเจริญก้าวหน้าของวิฤทธิภาวะ จะแตกต่างกันในแต่ละระดับ ทั้งทางกาย ทางสติปัญญา ทางวิฤทธิและทางอารมณ์ สิ่งเหล่านี้จะส่งผล

^{๑๕} พูนทรัพย์ วงษ์พานิช, "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ผลทางการ เรียน ในระดับปริญญาตรี (ค.บ.) ของบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการในวิทยาลัยครู กรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๑, หน้า ๘๓.

^{๑๖} สุชาติ ลีตระกูล, "องค์ประกอบบางประการที่สัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในจังหวัดนครสวรรค์," วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๔, บทคัดย่อ.

^{๑๗} Ashwort, Marison Schrimsher, "A Comparative Study of Selected Background Factors Related to Achievement of Fifth and Sixth Grade Students," Dissertation Abstracts, ๒๐ (๑๙๖๔), P. ๓๒๒๔ - A.

ต่อการเรียนรู้อย่างยิ่ง บุคคลแต่ละกลุ่มอายุจะมีความแตกต่างกัน กลุ่มอายุใกล้เคียงกัน จะมีประสบการณ์ ชอบเชตความรู้ การใช้ภาษา ตลอดจนระดับความสนใจคล้ายคลึงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อายุน่าจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งผลงานวิจัยที่ค้นพบเช่น เวอร์ซิงตัน และแกรนท์ (Worthington and Grant) พบว่า อายุเป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง^{๑๘}

ในปี ๒๕๒๐ สุรเดช ปานาทกุล ได้พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเซิร์จที่มีอายุน้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีอายุมาก โดยในเหตุผลว่าผู้ที่มีอายุน้อย มักยังไม่มื่ออาชีพ มีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้ด้านเนื้อหาวิชามากกว่านักศึกษาที่มีอายุมาก ซึ่งต้องทำงานหนักเหนื่อยตลอดทั้งวัน^{๒๐}

ในปี ๒๕๒๓ จิตรภาภา กุฑลบุตร ได้ศึกษาเรื่องสมการที่เหมาะสมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยปรากฏว่านิสิตที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผู้ที่มีอายุสูงกว่า ๑๘ ปีขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า^{๒๑} และในปีเดียวกันนั้นเอง โชษิต อินทรวงค์ ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของการฝึกอบรมวิชาวัดผลการศึกษานักครูประจำการพบว่า ครูที่มี

^{๑๘} Fred J. Schonell and Elizabeth Goodacre, The Psychology and Teaching of Reading, (๕ ed.; Edinburgh: Western Printing Service Ltd., ๑๙๕๔), p. ๑๓

^{๑๙} Worthington and Grant, loc.cit.

^{๒๐} สุรเดช ปานาทกุล, เรื่องเกิมน, หน้า ๔๔-๕๐

^{๒๑} จิตรภาภา กุฑลบุตร, "สมการที่เหมาะสมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," วิทยานพนธ์ ปรินญาโท ยัฒพิท วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓, หน้า ๔๔-๔๕.

อายุ ๒๒-๒๕ ปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงรองลงไปคือครูที่มีอายุ ๒๒ ปีลงมา ส่วนครูที่มีอายุ ๒๖ ปีขึ้นไป มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ^{๒๒} และในปีต่อมา พูนทรัพย์ วงษ์พานิช ก็ได้พบเพิ่มเติมว่า อายุเป็นองค์ประกอบตัวหนึ่งในองค์ประกอบ ๖ ตัวด้วยกัน ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน^{๒๓} ผลงานวิจัยที่มีความเห็นขัดแย้งก็มีแอสเวิร์ธ (Ashwort) ที่ได้พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยมาก^{๒๔} และ สมพิศ ชังชมแก้ว ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนฝึกหัดครู ในนครหลวง กรุงเทพมหานคร เมื่อพ.ศ. ๒๕๑๕ พบว่า นักเรียนหญิงกลุ่มที่มีอายุ ๑๘ ปี และต่ำกว่า ๑๘ ปี มีความสามารถในการอ่านไม่แตกต่างกัน^{๒๕}

สถานภาพสมรรถของนักศึกษา กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถานภาพสมรรถ สนับสนุนว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อการเรียน โดยเฉพาะ ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วและประกอบอาชีพทนายจะเอาจริงเอาจังในการทำงานน้อยกว่าหญิงโสด อาจเป็นเพราะวาทะของให้ความสนใจและใช้เวลาแก่ครอบครัว^{๒๖} เมื่อบุคคลเหล่านี้เข้ามาศึกษาต่อ ภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบที่มีอยู่ย่อมทำให้กระทบกระเทือนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงผลงานวิจัยของ สุทธิใจ บุญอารีย์ ที่ได้ศึกษาเรื่องความถี่เห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีต่อการอบรมครูประจำการ จำนวน ๔๓๓ คน จาก ๕๐ โรงเรียน

^{๒๒} ไชยนิท อินทรวงศ์, เรื่องเดิม, หน้า ๔๑-๔๒.

^{๒๓} พูนทรัพย์ วงษ์พานิช, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

^{๒๔} Ashwort, loc.cit.

^{๒๕} สมพิศ ชังชมแก้ว, "ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนฝึกหัดครู ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปีที่ ๒ ของวิทยาลัยครู ๕ แห่ง ในนครหลวงกรุงเทพมหานครธนบุรี," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มัธยมศึกษาวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๕ หน้า ๗๖-๗๗.

^{๒๖} ศรีเรือน แก้วกังวาล, จิตวิทยาพัฒนาการ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพรวพินทยา, ๒๕๑๔), หน้า ๑๐๕.

พบว่าสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคคือ เศรษฐกิจ ประสิทธิภาพไม่เพียงพอที่จะเชื่อมกับ ประสิทธิภาพใหม่ ภาระในครอบครัว การคมนาคม หน้าที่ในโรงเรียน ความสามารถ ที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ สุขภาพ ความสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา อายุ และหน้าที่ในชุมชน นอกจากนั้นยังพบอีกว่าครูที่มีสภาพการ สรรพแตกต่างกัน มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่อง อุปสรรคทาง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การคมนาคม ความต้องการให้จัดการอบรมในวันเสาร์- อาทิตย์และระหว่างวันทำงาน และความต้องการให้วิทยาลัยครูจัดการอบรมครูประจำการ เป็น^{๒๗}

จากการอภิปรายผลของ กษณชัย โทษิอาษา พบว่า ครูประจำการมีปัญหายุ่ง ในระดับมากที่สุดเป็นเช่นนี้เพราะต้องทำงานประจำในวันปกติและเข้าร่วมการอบรมในวันเสาร์- อาทิตย์ ประกอบกับรับราชการมานานและอยู่ในสถานภาพสมรสเป็นจำนวนมาก อาจมี ภาระต้องรับผิดชอบสูง^{๒๘} และ พูนทรัพย์ วงษ์พานิช พบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน^{๒๙}

ระยะเวลาที่เรียนจบครั้งสุดท้ายก่อนเข้ามาเรียนในระดัประติญาตรี พื้นฐาน การศึกษาเดิม และประสิทธิภาพในการทำงานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษา ที่ไม่ก่อให้เกิดขึ้นต่อเนื้อโดยที่ผู้เรียนไม่ใคร่เรียนคิดต่อกันไป ผลอันเกิดจากการสืบจะหา ให้ความสามารถในการเรียนต่ำกว่าผู้ที่เรียนคิดต่อกัน ผลงานวิจัยของพูนทรัพย์ วงษ์ พานิช ใ้พบว่า ระยะเวลาที่เรียนจบการ เรียนครั้งสุดท้าย ก่อนเข้ามาเรียนใน

^{๒๗} สุทธิใจ บุญอารีย์ "ความคึกเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดอุบลราชธานีต่อการ อบรมครูประจำการ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒, หน้า ๑๑๑-๑๑๕.

^{๒๘} กษณชัย โทษิอาษา, "การประเมินผลโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการ ศึกษาประจำการในเขตจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ, "วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," ๒๕๒๓, หน้า ๔๔-๔๗.

^{๒๙} พูนทรัพย์ วงษ์พานิช, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

ระดับปริญญาตรีของครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจในการพยากรณ์ความสามารถในการเรียนสูง แต่พื้นฐานการศึกษาเดิมและประสบการณ์ในการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน^{๑๐} ครูและบุคลากรที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีนี้ วุฒิเดิมส่วนมากเป็นพม. ที่เหลือจะมีวุฒิ ป.กศ.สูง ป.ว.ศ. หรืออนุปริญญาอื่น ๆ แม้ วาวุฒินี้จะจัดให้อยู่ในระดับเดียวกันก็ตาม แต่ลักษณะการเรียนแตกต่างกันและอยู่กับคนละระบบ เมื่อเข้ามาเรียนในระบบเดียวกันพื้นฐานการศึกษาเดิมน่าจะมีผลต่อการเรียนบ้าง ดังผลงานวิจัยที่ผ่านมารองกษณชัย โพธิธำษา ที่พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า ๑๐ ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงกว่า ๑๐ ปี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน ครูที่มีวุฒิ พ.ม. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าครูที่มีวุฒิป.กศ.สูง หรือวุฒิอื่น ๆ โดยในเหตุผลว่า ครูที่มีวุฒิ ป.กศ.สูง หรือวุฒิอื่น ๆ อายุน้อยเพิ่งสำเร็จการศึกษาและบรรจุเข้ารับราชการได้ไม่นาน ความรู้จึงยังมีได้อิมไป นอกจากนี้ ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันยังมีปัญหาในระหว่างการศึกษาเข้ารับการศึกษาแตกต่างกันด้วย^{๑๑}

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการศึกษาเรื่องสัมฤทธิ์ผลของครูประจำชั้นประถมปีที่ ๑ ตามโครงการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของครู ศึกษาค้นคว้าศาสตร์ ความเข้าใจในการอ่าน อุปมาอุปไมย หลักการศึกษาและหลักการสอน วิธีสอนและจิตวิทยา พบว่า ครูในกรุงเทพฯและภาคกลาง มีสัมฤทธิ์ผลดีกว่าครูในภาคอื่น ๆ ครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีสัมฤทธิ์ผลดีกว่าครูในสังกัดอื่น เกือบทุกวิชา ครูที่มีวุฒิสอนมีสัมฤทธิ์ผลดีกว่าครูที่มีวุฒิต่ำ ครูที่มีอายุน้อยมีสัมฤทธิ์ผลดีกว่าครูที่มีอายุมาก และครูที่มีประสบการณ์มากโดยเฉพาะที่เป็นครูมานานกว่า ๑๕ ปี มีสัมฤทธิ์ผลต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย^{๑๒} สุมา สุทธิวิชาทนต์พบ ได้ศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผล

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน.
^{๑๑} กษณชัย โพธิธำษา, เรื่องเดิม, หน้า ๔๕-๔๗.
^{๑๒} กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัยเรื่อง "องค์ประกอบที่เอื้ออำนวยและหรือเป็นอุปสรรคต่อการเปลี่ยนแปลงการประถมศึกษาในอนาคต," (ธันวาคม ๒๕๒๐), หน้า ๑๐.

สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเพื่อ
จะไร้ตัวแปรเป็นหัวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษารวม ๕ คณะ โดยใช้ตัวอย่าง
ประชากรจำนวน ๔๓๔ คน ซึ่งเป็นครู-อาจารย์ ประจำการ และนักศึกษาที่เพิ่งสำเร็จ
จากผลการวิจัยพบว่าหัวหน้าที่สำคัญของคณะวิชาต่าง ๆ มีดังนี้

๑. คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี ได้แก่พื้นฐานการศึกษา และคะแนนจากแบบสอบถาม
คัดเลือก ๓ วิชา คือ อังกฤษ วิทยาศาสตร์ และวิชาเฉพาะ ๑
๒. คณะเกษตรศาสตร์ ได้แก่พื้นฐานการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ
คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาคปฏิบัติ
๓. คณะคหกรรมศาสตร์ ได้แก่พื้นฐานการศึกษา คะแนนจากการสอบคัดเลือก
วิชาเฉพาะ ๒ ประสบการณ์ในการทำงาน และคะแนนวิชาวิทยาศาสตร์
๔. คณะบริหารธุรกิจ ได้แก่พื้นฐานทางการศึกษาเดิมเพียงตัวเดียว ตัวแปรอื่น
ไม่ได้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำนายที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .๐๕
๕. คณะศิลปกรรม ได้แก่ประสบการณ์ในการทำงาน และพื้นฐานการศึกษาเดิม
ส่วนคะแนนจากการสอบคัดเลือกวิชาต่าง ๆ ไม่อาจนำมาใช้เป็นตัวทำนายที่ดี เพราะไม่ได้
เพิ่มประสิทธิภาพในการทำนายที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .๐๕^{๓๓} ในด้านการศึกษาผู้ใหญ่
ปรากฏว่าในปี ๒๕๑๔ กุหลาบ หวังคีศิริกุล ได้ศึกษาถึงความคงทนของการรูนั่งสีของ
ผู้นั่งจากโครงการการแก้ไขไมรูนั่งสีแบบเบ็คเสิร์ฟพบว่า ความคงทนของการรูนั่งสีของ
ผู้นั่งการ เรียนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ทำกวนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๓๔} และในปีเดียวกัน เชาวน์ วิริยะเพชร ได้ศึกษาเปรียบเทียบ

^{๓๓} สุมา สุทธิวาหนฤตฺธิ, "ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒, หน้า ๔๔-๔๕.

^{๓๔} กุหลาบ หวังคีศิริกุล, "ความคงทนของการรูนั่งสีของผู้นั่งจากโครงการการ
แก้ไขการไมรูนั่งสีแบบเบ็คเสิร์ฟ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔, หน้า ๓๗.

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่ ๓ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ ระดับที่ ๓ ทำกว่าผู้สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ แต่ในด้านความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นในปี ๒๕๒๕ ไพเราะ พุ่มมัน ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบางประการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็คเฮร์จ ระดับที่ ๔ ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า องค์ประกอบด้านภูมิหลังทางการศึกษาของนักศึกษา ประสิทธิภาพการสอนของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ งานวิจัยของชาวต่างประเทศที่กล่าวถึงด้านพื้นฐานความรู้เดิม ไคแกเวอริงตัน (Worthington) ซึ่งทำการวิจัยในปี ๑๙๗๑ ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปีที่ ๑ พบว่า ตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ได้ที่ดีที่สุดคือคะแนนเฉลี่ยในโรงเรียนมัธยมศึกษา และในปี ๑๙๗๔ โนธและคณะ (Noeth and others) ได้ศึกษาหาตัวทำนายที่มีผลต่อการเรียนโดยใช้เกรตเฉลี่ยภาคแรกของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเปอร์กูเป็นตัวแทน พบว่าตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการทำนายคือคะแนนเฉลี่ยสะสมก่อนเข้าศึกษาในคณะนี้

จะเห็นได้ว่าภูมิความรู้ของผู้เรียนที่เรียนมาต่างกัน ประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน และระยะเวลาที่จบการเรียนครั้งสุดท้ายก่อนเข้ามาเรียนในระดับต่อไป มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งใก่กอว่ามาแล้ว

^{๓๕} เซาวนี่ วิลยะเพ็ชร, "เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ ๓ กับผู้สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ในเขตกรุงเทพฯ. ปี ๒๕๑๘," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม, ๒๕๑๘, หน้า ๕๗.

^{๓๖} ไพเราะ พุ่มมัน, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

^{๓๗} Worthington and Grant, loc. cit.

^{๓๘} Richard J. Noeth and others, "Predicting Success in the Study of Veterinary Science and Medicine," The Journal of Educational Research ๖๗ (January, ๑๙๗๔), pp. ๒๑๓-๒๑๕.

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่รองรับเด็กชอบเลี้ยงดูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แมคควอรี (Moquary) ได้ศึกษาพบว่า ขนาดของครอบครัว อารมณ์ของผู้อุปการของ สภาพสิ่งแวดล้อมและสังคมมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก และในปี ๑๙๕๕ คอสเตอร์ (Coster) ได้ทำการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะและสภาพทางครอบครัวกับผลการเรียนของเด็กในระดับมัธยมศึกษา พบว่า ขนาดของครอบครัว ความสนใจในการอ่านหนังสือ ระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการเรียนของเด็ก แต่ผลการศึกษานี้ขัดแย้งกับการศึกษาของอานาสตาซี (Anastasi) ซึ่งพบว่า ขนาดของครอบครัว และเชื้อชาติมีความสัมพันธ์กันในทางลบ นั่นคือเด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่มักจะมีสติปัญญาค่อนข้างต่ำ นอกจากนั้น ซูเฮ็นตรา (Sukhendra) ได้ศึกษานักเรียนชายในเมืองมัทราส ประเทศอินเดีย โดยทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเด็กในครอบครัวและลำดับการเกิดกับผลการเรียนปรากฏว่าจำนวนเด็กในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีลูกมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่มาจากครอบครัวที่

๓๙ James.P. Moquary, "Some Relationship Between Non-intellectual Characteristics and Academic Achievement," Journal of Educational Psychology, ๔๔ (April, ๑๙๕๓), pp.๒๑๕-๒๒๔

๔๐ James K. Poster, "Some Characteristics of High School Pupils From Three Income Groups," Journal of Educational Psychology, ๕๐ (April, ๑๙๕๘), pp.๕๐-๖๒.

๔๑ Anne Anastasi, "Intelligence and Family Size," Psychological Bulletin, ๕๓ (May, ๑๙๕๖), pp.๑๔๗-๑๕๑.

มีผู้น้อยจะมีความสามารถทางสติปัญญาสูง^{๔๒} ผลงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับขนาดของ
 ครอบครัวนั้น จันทรา นนทิกร พบว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวยุ่ที่มีจำนวนพี่น้องน้อยจะ
 เรียนเก่งกว่านักเรียนที่อยู่ในครอบครัวยุ่ที่มีจำนวนพี่น้องปานกลางและจำนวนพี่น้องมาก^{๔๓}
 และในปีเดียวกันนั้นเอง สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ ก็ได้พบว่าขนาดของครอบครัวยุ่เป็นตัว
 พยากรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงที่สุด^{๔๔} แต่สำหรับครูประจำการซึ่งเป็น
 ผู้ใหญ่ มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงและส่วนมากเป็นหัวหน้าคร ครอบครัวยุ่เองกลับปรากฏว่า
 จำนวนสมาชิกในครอบครัวยุ่ไม่ส่งผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนเลย^{๔๕}

ลักษณะงานประจำของผู้เรียนและสมรรถภาพของครู กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื่องจากผู้เรียนหรือครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการที่เข้ารับการอบรม
 ในโครงการ อ.ค.ป. ในระดับปริญญาตรีนั้น มีทั้งผู้ที่ทำหน้าที่สอน หน้าที่บริหาร ธุรการ
 และอาชีพอื่น ๆ ผู้วิจัยคิดว่าผู้ที่ทำหน้าที่ทางวิชาการ จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าความรู้ให้
 ทันกับวิทยาการสมัยใหม่ ในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ทุกครั้ง ครูด้านวิชาการจะใ้ได้รับ

^{๔๒} กนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์, "องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้น
 ประถมปีที่ ๔ ของเด็กเกาะและเด็กพื้นราบ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๒๘, หน้า ๑๐.

^{๔๓} จันทรา นนทิกร, "การวิเคราะห์สถานการณ์ส่วนตัวของนักเรียนที่มีโอกาสศึกษา
 ต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคกลางจำแนกตามประเภทโรงเรียน," วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๒๑, หน้า ๑๒๗.

^{๔๔} สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, "การวิเคราะห์องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ในภาคกลาง," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๑, หน้า ๕๒.

^{๔๕} พุทธิพงษ์ วงษ์พานิช, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

การอบรม ซึ่งแจ้ง มีการสัมพันธ์กันเพื่อความเข้าใจตรงกัน ลักษณะเช่นนี้จะเป็นเครื่อง
 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะงานประจำของผู้เรียนน่าจะมีการสัมพันธ์กับผลการเรียนตั้งผลงาน
 ของกรมสามัญศึกษา ที่ให้ความสำคัญเรื่องพฤติกรรมและเวลาในการปฏิบัติงานของครู
 ประถม โดยให้ความสำคัญครูประถมศึกษาทุก ๆ ระดับทั่วประเทศ เมื่อพ.ศ. ๒๕๒๒ ผล
 การวิจัยพบว่าครูใช้เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันในการปฏิบัติสิ่งอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการให้การศึกษา
 โดยตรง สิ่งเหล่านั้นหลายอย่างเป็นสิ่งที่ครู จำเป็นต้องเสียเวลาในการปฏิบัติตามปกติสัย
 เช่น การรับประทานอาหารกลางวัน การเข้านอนและการเดินทางจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง
 ในโรงเรียน แตกต่างอาจเป็นผลกีดการศึกษาโดยทางอ้อม เช่น การนั่งพัก ซึ่งครู
 อาจนั่งคิดปรับปรุงการสอน หรือหลังจากพักผ่อนอาจนำในการสอนในช่วงต่อไปโดยดีขึ้น
 นอกจากนั้นยังใช้เวลามากในการสนทนากับระหว่างเพื่อนครู ^{๕๖} และจากผลงานวิจัยของ
 พุทธิพิศ วงษ์พานิช พบว่า ลักษณะงานหรืออาชีพของครูประจำการ ไม่ส่งผลต่อการ
 พยายามสัมพันธ์ผลทางการเรียน ^{๕๗}

จุดมุ่งหมายของโครงการอบรมบุคลากรทางการศึกษาและครูประจำการ เพื่อ
 เพิ่มสมรรถภาพสดานภาพและวิทยฐานะของครูให้สูงขึ้น สมรรถภาพครูมีอิทธิพลอย่างยิ่ง
 ต่อนักเรียน เพราะเด็กจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการทำงานของครู ถ้าครูมี
 สมรรถภาพต่ำ เด็กที่โตมาจะมีคุณภาพต่ำด้วย ^{๕๘} เกี่ยวกับเรื่องสมรรถภาพครูนั้นมีผล
 งานของ สมาน พูแสง ได้ศึกษาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูที่เข้ารับการอบรม
 ตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในวิทยาลัยครูเชียงใหม่ เมื่อ

^{๕๖} กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา, รายงานการวิจัยอันดับที่ ๑๑ เรื่อง
พฤติกรรมและเวลาในการปฏิบัติงานของครูประถม (กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ที่ระพีชนา,
 ๒๕๒๒), หน้า ๑๑๑.

^{๕๗} พุทธิพิศ วงษ์พานิช, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

^{๕๘} อวน สายยศ, "แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออาชีพครู," พัฒนาการวิจัย
 (กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ๒๕๑๗), หน้า ๑๒๔.

ปี ๒๕๒๐ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเชียงรายและจังหวัด
 ทะเยา ที่เข้ารับการอบรมและไม่เข้ารับการอบรมในโครงการของวิทยาลัยครูเชียงราย
 จำนวน ๔๐๐ คน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
 โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะวิเคราะห์โดยจำแนกตามเพศ
 อายุ อายุราชการและวุฒิครู นอกจากนั้น นิคม ช่วยปลัด ได้ศึกษาการประเมินผล
 สมรรถภาพครูในเขตการศึกษา ๓ โดยใช้แบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับหาเกณฑ์ปกติ
 แล้วนำเกณฑ์ปกติที่ได้ไปเปรียบเทียบกับสมรรถภาพครูในแต่ละจังหวัดและแต่ละประเภท
 โรงเรียน แบบสำรวจเป็นมาตราส่วนประเมินค่าจำนวน ๑๐๐ ข้อ ครอบคลุมคุณลักษณะ
 ๖ ประการ คือด้านวิชาการและการสอน ด้านสังคม ด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ด้าน
 ปฏิบัติงานทั่วไป ด้านส่วนตัว และด้านคุณลักษณะพิเศษ ผลการวิจัยพบว่าระดับสมรรถภาพ
 ของครูในจังหวัด สงขลา พัทลุง และชุมพร สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
 อยู่ในเกณฑ์ ปกติและในจังหวัดนครศรีธรรมราชต่ำกว่าปกติ นอกจากนั้นยังพบว่าครูประถม
 ศึกษาที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีระดับสมรรถภาพสูงกว่าครูมัธยมศึกษาทั้งใน
 โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๐

ในเมื่อสมรรถภาพครูมีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็กทั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว และครู
 แต่ละคนก็มีสมรรถภาพครูไม่เท่ากัน ในการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการที่จะหาคำตอบว่าสมรรถภาพ
 ครูมีความสัมพันธ์ต่อผลการเรียนของครูในระดับปริญญาตรี ตามโครงการฝึกอบรมครู และ

๔๔ สมาน พูนสง, "สมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูที่เข้ารับการอบรมตาม
 โครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในวิทยาลัยครูเชียงราย," วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓, หน้า ๔๔.

๕๐ นิคม ช่วยปลัด, "การประเมินสมรรถภาพครูในเขตการศึกษา ๓," วิทยานิพนธ์
 ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒, หน้าบทคัดย่อ.

บุคลากรทางการศึกษาประจำการหรือไม่

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิทยาลัยครูสงขลาต้องรับผิดชอบโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในบริเวณ ๓ จังหวัด คือจังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล สำหรับสถานที่อบรมนั้นได้เปิดบริการศูนย์ฝึกอบรมขึ้นทั้ง ๓ แห่ง เป็นการบริการและอำนวยความสะดวกแก่คณาจารย์ในแถบนี้ โดยที่จังหวัดสงขลาเรียนที่วิทยาลัยครูสงขลา จังหวัดพัทลุงเรียนที่โรงเรียนเทศบาลในอ.เมืองพัทลุง และจังหวัดสตูลเรียนที่โรงเรียนเทศบาลในอ.เมืองสตูล ความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องความพร้อมของสถานที่เรียน อุปกรณ์การเรียน หนังสือสำหรับคนควา และแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมน่าจะมีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงได้เลือกสถานที่เรียนเป็นตัวแทนตัวหนึ่งในการศึกษาค้นคว้า เพราะจากการศึกษาคนควางานวิจัยของ วอชเบอเรน (Washburne) พบว่านักเรียนที่มาจากเมืองใหญ่เรียนหนังสือได้ดีกว่านักเรียนที่มาจากเมืองเล็กหรือในชนบท และการศึกษาของ พทาเชค (Ptacek) ในปี ๑๙๖๔ เกี่ยวกับความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในชนบทกับนักเรียนในเมืองโดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนเกรด ๔ ที่อยู่ในชนบท ๑๕๐ คน และอยู่ในเมือง ๒๐๐ คน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างนักเรียนในชนบทกับนักเรียนในเมืองเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์
๒. นักเรียนในเมืองสอบได้คะแนนการใช้ภาษา ทักษะทางคณิตศาสตร์และทักษะ

๕๑
N.F. Washburne, "Socioeconomic Status, Urbanism and Academic Performance in College," The Journal of Educational Research, ๕๓ (December, ๑๙๕๖), pp.๑๓๐-๑๓๗.

ในการปรับตัวเข้าสังคมไต่คืบว่านักเรียนในชนบท^{๕๒}

เอกวิทย์ ๗ ฉลาก และคณะ ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการเรียนรู้ของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ๓ วิชาคือการอ่าน การเขียน และเลข แบบสอบถามภูมิหลังของประชากร กลุ่มตัวอย่างไต่คืบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๒๔ โรงเรียน ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา สุรินทร์ ลำปาง และนครศรีธรรมราช ผลปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสุรินทร์ทำคะแนนไต่คืบต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอื่นมาก ซึ่งข้อมูลแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนี้มีปัญหาทางเศรษฐกิจมากกว่าจังหวัดอื่น คือประชากรมีรายได้น้อย การคมนาคมไม่สะดวก มีผลทำให้สภาพการเรียนรู้ต่ำด้วย นักเรียนที่มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่หรือในเขตชุมชนหนาแน่น มีสภาพการเรียนรู้สูงกว่าผู้มาจากโรงเรียนขนาดเล็กหรืออยู่ในเขตห่างไกลจากชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ กนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์ ที่พบว่าสถานที่เรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเชิงบวก

เกี่ยวกับวิชาเอกที่เรียนมีผลงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ฮิลการ์ด (Hilgard) ไต่คืบกล่าวถึงการวิจัยค้นคว้าของกุกแมน ไต่คืบการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี กับสมรรถภาพสมองด้านเหตุผล นิตสัมพันธ์ ภาษา และความจำ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับวิทยาลัยจำนวน ๑๑๓ คน ผลการศึกษาพบว่า

^{๕๒}

William Joseph Ptacek, "Eighth Grade Pupil Achievement in Rural and City Schools in Western Nebraska," Dissertation Abstract, no: 107 - A, (๑๙๖๗), p. ๒๐๐.

^{๕๓}

เอกวิทย์ ๗ ฉลาก และคณะอื่น ๆ การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ๑๔-๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๓, เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ กองวิจัยการศึกษา คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล, ๒๕๒๒), หน้า ๔๑.

^{๕๔}

กนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาเคมีกับความสามารถด้านเหตุผล เท่ากับ .๔๑ ด้านมิติสัมพันธ์ เท่ากับ .๒๕ ด้านภาษาเท่ากับ .๒๕ ด้านความจำเท่ากับ .๒๕ และฟรีแมน (Freeman) ได้ศึกษาเรื่องนี้เช่นกันในปี ๑๙๙๕ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีกับทัศนคติของนักเรียนหญิงมีค่าเท่ากับ .๙๐ และเหตุผลทางภาษากับความสามารถด้านตัวเลขมีค่าเท่ากับ .๕๕ ส่วนนักเรียนชายนั้นพบว่าตัวแปรที่มีสหสัมพันธ์สูงสุดคือ ทัศนคติ มีค่าเท่ากับ .๕๕ สำหรับงานวิจัยของไทย เมื่อปี ๒๕๒๑ อวยชัย วิยสุวรรณ ได้ศึกษาเรื่องการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช่ของค้ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางคณิตปัญญา ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ ๔ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา จำนวน ๒๓๔ คน เป็นชาย ๑๓๕ คน หญิง ๑๐๓ คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ๓ ฉบับ ตามเกี่ยวกับสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ กิจกรรมนอกชั้นเรียน ทัศนคติที่มีต่อมหาวิทยาลัย ต่ออาจารย์ ผู้สอน ต่อวิชาที่เรียนหรือการเรียนและทัศนคติต่อวิชาชีพครู วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างสมการโดยใช้วิธีการ Stepwise Multiple Regression ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปร ๕ ตัวที่ถูกคัดเลือกมาจากองค์ประกอบทั้ง ๓ ประเภทที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ทัศนคติที่มีต่อวิชาที่เรียน การหาข่าวสารหนังสือหรือบทความ การอ่านหนังสือ

๕๕ Earnest Hilgard, Introduction to Psychology. (New York: Harcourt Brace and Company, ๑๙๕๗), p. ๔๓๒.

๕๖ Elizabeth Claire Freeman. "An Investigation of the Relationship of Intelligence, Aptitudes, Mathematics and Natural Science Grades to Achievement in High School Chemistry," Dissertation Abstracts, International, ๓๖ (December, ๑๙๗๕), p. ๓๕๕๕.

เพศชาย และภูมิลำเนาในเขตเทศบาล ^{๕๓}

โครงการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานรัฐมนตรี
 ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทยและกระทรวง
 ศึกษาธิการ ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลขององค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๖ ของ
 โรงเรียนทุกประเภททั่วประเทศ พบว่า ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียนมีความสัมพันธ์ใน
 ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือผู้ที่บ้านอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนจะมีผลการ
 เรียนต่ำกว่าผู้ที่อยู่ใกล้ ผลการวิจัยนี้คล้ายกับการศึกษาของกองวิจัยการศึกษา ซึ่ง
 ศึกษาเด็กตกขำชั้นในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า สาเหตุสืบเนื่องจากปัญหาการคมนาคม
 ระหว่างบ้านถึงโรงเรียนไม่สะดวก ทำให้เด็กไม่สามารถไปโรงเรียนได้สม่ำเสมอ ^{๕๔} แต่
 มีผลงานวิจัยที่ขัดแย้ง คือ กนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์ พบว่านักเรียนที่อยู่ไกลมีผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่บ้านอยู่ใกล้กับโรงเรียน โดยให้เหตุผลเพิ่มเติมว่าผู้ที่อยู่
 ไกลอาจจะนั่งรถมาเรียนทำให้เสียเวลานอนกว่าผู้ที่อยู่ใกล้ซึ่งเดินมาเรียน ^{๕๕} และทวนทรัพย์
 วงษ์พานิช พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาเรียนของครูประจำการในกรุงเทพฯ

^{๕๓} อวยชัย วิษุวรรณ, "การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้องค์ประกอบ
 ที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางค่านสติปัญญา, "การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้
 องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางค่านสติปัญญา, " วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๑, หน้า ๕๒-๕๖.

^{๕๔} กนิษฐา แก้วสวัสดิ์วงศ์, เรื่องเดิม, หน้า ๑๑.

^{๕๕} เรื่องเดียวกัน.

^{๕๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๕.

ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ^{b๑}

การปรับตัวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อบุคลิกภาพ บุคคลที่ปรับตัวดีจะมีบุคลิกภาพที่ดี อารมณ์มั่นคง วินิจฉัยสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้เที่ยงตรง มองสิ่งต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรม และตัดสินใจได้ถูกต้อง ^{b๒} บุคคลที่อยู่ในวัยศึกษา การปรับตัวย่อมจะมีผลต่อความสำเร็จทางการเรียน ที่กล่าวเช่นนี้เนื่องจากเหตุผลที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวดังที่ โคนิเวน (Donivan) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวส่วนบุคคลกับการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากกลุ่มนิสิตปีที่ ๑ ในวิทยาลัยธุรกิจ มหาวิทยาลัยเคนเวอริในปีการศึกษา ๑๙๕๔-๑๙๕๕ การทำนายพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบความฉับตัญ และคะแนนจากเทอมแรกและปีแรก ส่วนการปรับตัวนั้นพิจารณาจากผลการสำรวจที่ได้จาก Guilford - Zimmerman Temperament Survey ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่ากลุ่มที่มีการปรับตัวดี ได้คะแนนสูงกว่าพวกที่ปรับตัวไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ^{b๓}

ในปี ๑๙๕๕ โบนนี่ (Bonney) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากกลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยเป็นเวลา ๒ ปี พบว่านิสิตที่ได้คะแนนสูงในสังคมมีและมีบทบาททางกิจกรรมสังคม มีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์

^{b๑} พูนทรัพย์ วงศ์พานิช, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

^{b๒} กอ สวัสดิ์พานิชย์, "หลักธรรมประจำใจกับการฝึกความรู้สึกรับผิดชอบ" การฝึกความรู้สึกรับผิดชอบ (กรุงเทพฯ: สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, ๒๕๐๕), หน้า ๕๓.

^{b๓} Watley J. Donivan, "Personal Adjustment and Prediction of Academic Achievement," The Journal of Applied Psychology ๔๕ (February, ๑๙๖๕), pp. ๒๐-๒๓.

ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าพวกที่ไ้รับคะแนนสังคมมิติต่ำกว่าแสดงว่านิสัยปรับตัวก็จะมีผลการเรียนที่^{b๔} นอกจากนี้ที่เซนา (Desena) ก็ศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของเด็กที่เรียนที่ ปานกลาง และเด็กที่มีผลการเรียนต่ำกับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย จำนวน ๑๐๖๑ คน ปรากฏว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสามารถปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่าเด็กที่เรียนที่ปานกลางหรือต่ำกว่าเห็นได้ชัด^{b๕}

สำหรับการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในประเทศนี้

สมคิด ไชยนิษฐา^๖ ได้วิจัยเพื่อศึกษามูลึกภาพทางด้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้แบบสอบถาม High School Personality Questionnaire แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง ๒๖ คน เป็นชาย ๑๓ คน หญิง ๙ คน และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ๒๖ คน เป็นชาย ๑๖ คน หญิง ๑๐ คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงมีความมั่นคงในทางอารมณ์และสามารถรับผิดชอบ และมีความสามารถในการบังคับตน

^{b๔} M.E. Bonney, "A Study of Constancy of Sociometric Ranks among College Students over a Two - Year Period," Sociometry, ๑๘ (๑๙๕๕), pp. ๑๓๑-๑๔๒.

^{b๕} Paul A. Desena, "The Role of Consistency in Identify Characteristics of Three Levels of Achievement," The Personnel and Guidance Journal, ๔๓(October, ๑๙๖๔), pp. ๑๔๕-๑๔๘.

เองมากกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ^{bb}

วัฒนา พุ่มเล็ก ได้พบว่า องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนเพศเดียวกัน และองค์ประกอบในการปรับคนเป็นตัวกำหนดที่ทำให้เกิดความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ^{bc} จากการสำรวจปัญหาและความต้องการ ของนักเรียนชั้นป. ๓. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาของสมศักดิ์ ประจະเนย์ พบว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบอยู่คือ ปัญหาเกี่ยวกับอนาคตและการเรียน เช่น กลัวไม่ไ้เรียนต่อ ล้ามากใจในการพูดหน้าชั้น ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องการคำแนะนำวิธีการเรียน ปัญหาด้านเศรษฐกิจความเป็นอยู่ และการปรับตัวในสังคม ^{bc} สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องการปรับตัวของครูประจำการโดยตรงนั้น พุทธิพิศ วงษ์พานิช ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับปริญญาตรีของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการใน

^{bb} สมศักดิ์ ไชยบัณฑิต, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางบ้านของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ในชั้นมัธยมปีที่ ๑ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๐, หน้า ๒๖-๒๗.

^{bc} วัฒนา พุ่มเล็ก, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓, หน้า ๖๔-๗๑.

^{bc} สมศักดิ์ ประจະเนย์, "การสำรวจปัญหาและความต้องการ ของนักศึกษาระดับป. ๓. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูธนบุรี," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๖, หน้า ๖๑-๖๒.

กรุงเทพมหานคร พบว่า กวรวปรับตัวกับเพื่อนเป็นองค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด^{๒๔}

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบด้านการเรียน ซึ่งได้แก่ สถานที่เรียน วิชาเอกที่เรียน เวลาที่ใช้ในการเดินทางมาเรียน และการปรับตัว เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในด้านการเรียนการสอนอย่างยิ่ง เพราะว่า ผู้ที่บางคนจะประสบปัญหาในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่ต้องใช้เงิน บางคนต้องทำงานพิเศษเพื่อนำมาใช้ในการเรียน เกิดบางคนขาดอุปกรณ์การเรียนที่สำคัญ เช่น สมุดเรียน หนังสือ ดังนั้นเด็กเหล่านี้จึงขาดโอกาสที่จะเรียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อการเรียนของตนเอง โดยเฉพาะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ามาเรียนในระดับปริญญาตรีตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาครูเหล่านี้อยู่ในวัยผู้ใหญ่ ส่วนมากเป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่ความรับผิดชอบคงเดิม เมื่อต้องมาเรียนทำให้ต้องใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งความปกติแล้วปัญหาทางการเงินของครูก็มีอยู่ และไม่มีใครสนใจอย่างกว้างขวาง ได้แก่ คิวทูกัว (quitugua) ได้ศึกษาขององค์ประกอบที่กระทบกระเทือนต่อความพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนราษฎร์ในเกาะกวม โดยสำรวจความคิดเห็นของครู ๓๐๕ คน เกี่ยวกับองค์ประกอบ ๑๔ ประการ ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูไม่พอใจในสภาพการทำงาน ความมั่นคงในอาชีพ ความเป็นอยู่ในชุมชน เงินเดือน เงินค่าตอบแทน องค์ประกอบที่ทำให้ครูไม่พึงพอใจและลาออกจากงาน ได้แก่ ปัญหารายได้ไม่สมคูลย์ กับค่าครองชีพสูง

^{๒๔} พูนทรัพย์ วงษ์พานิช, เรื่องเดิม หน้าเดิม.

ชากรรออกหนุญจากรัฐในค่านสวิสติกการ ที่พักอาศัย และสภาพการงานไม่กั งานวิจัย ที่ชอกคองกับชอกคณพคังกลาวคือ เฮคคลิก (Hechlik) เรืององคัประกอบที่ทำให ุ้ให้ค่าปริกษาในโรงเรียนมัชยมศึกษาไม่พอใจในการปฏิบัติงานคือ สภาพของการทำงาน รายได้ และความพอใจในตำแหน่งการงาน^{๗๐} โดยเฉพาะค่านรายไค้นเป็นองคัประกอบ ที่ตรงกังานวิจัยของ เฮคคลิก (Hedlund) ซึ่งไค้ศึกษาเกี่ยวกับความคึกเห็นท้อ อารีทกรของกรในเอธิโอเปีย พบว่า เหตุยลชั้นต้นที่ไค้กรลาออกจากอารีทคือ รายได้ ค่ำ เป็นเหตุไค้กรมีสณณะทางสังคมค่ำมาก

ฮาแรพ (Harap) พบว่าสาเหตุสำคัญที่ไค้กรขวัญไม่กัคือ รายได้ค่ำ จำนวนนักรเรียนในชั้นมาก การบริหารไม่กัท้อ ไม่มีชวงเวลาพักยอน อาคารสณณะที่ไม่ เหมาะสม ชาควัศกูปกรณ^{๗๑} และคลินตัน (Clinton) ไค้ศึกษาปัญหาค่าง ๆ ของกรใหม่ทีสำเร็จปริญาตรี จำนวน ๑๐ คน จากมหาวิทยาลัยเทคซัส เพื่อปรับปรุง นัคัศกรการปึกนัคกร ผลการศึกษาคปรากฏว่า ปัญหาค่งใน ๑๒ อย่างที่กรใหม่ส่วนมาก

^{๗๐} Franklin Joseph. Quitugua, "An Investigation of Factors which Affect Teacher Satisfaction and Tenure," Dissertation Abstracts International, ๓๖ (September, ๑๙๗๕), p. ๑๒๒๔ - A.

^{๗๑} Edward John Hecklik, "A study of Factors Related to Job Satisfaction of Secondary School Counselors," Dissertation Abstracts International, ๓๖ (February, ๑๙๗๖), p. ๕๕๔๔ - A.

^{๗๒} Robert L. Hedlund, "Teachers and the Teaching Profession in Ethiopia," Dissertation Abstracts International, ๓๖ (June, ๑๙๗๖), pp. ๔๔๑๖ - ๔๔๑๗ - A.

^{๗๓} Henry Harap, "Many Factors Affect Teacher Morale," Nation's School, ๓๓ (June, 1959), pp. ๕๕ - ๗๒.

ประสมคือ ไม่พอใจเรื่องเงินเดือน^{๗๔} สำหรับงานวิจัยในประเทศเกี่ยวกับเศรษฐกิจของครูได้มีการศึกษาไว้ เช่น วีระชาติ แก้วไสย ได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูพบว่า ครูมีปัญหากับนโยบาย การบริหารโรงเรียนและปัญหาการขาดแคลนเงิน^{๗๕} นอกจากนี้ ปรีชา ยนต์นิยม ได้ทำการวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจของครูพบว่า ครูมีอัตราการเป็นหนี้สูงครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหนี้สูงถึงร้อยละ ๓๔.๑๔ ครูสังกัดกรมสามัญศึกษามีอัตราการเป็นหนี้สูงร้อยละ ๕๔.๕๔^{๗๖} และสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้สำรวจฐานะทางเศรษฐกิจของครูทั่วประเทศในช่วงปี ๒๕๒๕ จากการสุ่มตัวอย่างครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนราษฎร์ และเทศบาลกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๑๑๐ คน ทั้งครูประถม มัธยม และอุดมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ยากจน รายได้ไม่พอเลี้ยงครอบครัว โดยเฉพาะครูทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ต้องกู้เงินมาใช้จ่ายในครอบครัว มีครูเพียงร้อยละ ๒๑ เท่านั้นที่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย^{๗๗}

^{๗๔} Thomas A. Clinton, "A Study of Problems Encountered by One Hundred Graduates of East Texas State University and the Functional Relationship between These Problems and Teacher Education Program," Dissertation Abstracts b(December, ๑๙๖๖), p. ๑๖๕๓.

^{๗๕} วีระชาติ แก้วไสย, "องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มัธยมศึกษาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๑๔, หน้า ๕๕.

^{๗๖} ปรีชา ยนต์นิยม, "การศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจของข้าราชการครู กรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มัธยมศึกษาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๑๔, หน้า ๕๕.

^{๗๗} คุรุปริทัศน์, ฉบับที่ ๔ (มกราคม, ๒๕๒๖), หน้า ๑๐.

สรุปจากการศึกษาที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับว่าครูประสบปัญหามากในท่านเศรษฐกิจ
 สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ได้มีผู้ศึกษาไว้ดัง
 ต่อไปนี้

แอสเวิร์ท (Ashworth) ได้เปรียบเทียบพื้นฐานของนักเรียนที่มีผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่คาดไว้และต่ำกว่าที่คาดไว้ โดยแบ่งเด็กออกเป็น ๒ กลุ่ม
 กลุ่มแรกมี I.Q. ๑๕๐ และกลุ่ม后有 I.Q. ๑๒๕ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และ
 วิชาฐานะของนักเรียน และใช้แบบทดสอบตามผู้ปกครอง ครู นักเรียน และพยายาม
 ผลปรากฏว่า สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จาก
 การศึกษาของแกริสัน และคณะ (Garrison and others) พบว่าฐานะทาง
 เศรษฐกิจและสังคมเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เด็กเรียนได้ดีหรือไม่ดี โดยพบว่าเด็กที่มา
 จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมคอย บ่อมจะขาดประสบการณ์ทาง ๆ ที่จะ
 ช่วยในการเรียนรู้ ผลการวิจัยของแกริสันและคณะแสดงว่าฐานะทางเศรษฐกิจของ
 ครอบครัวมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ คอยซ์ และ
 บราวน์ (Deutsch and Brown) ที่ได้พบว่าการเป็นสมาชิกของครอบครัวที่มี
 ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำเป็นเครื่องชี้ว่าจะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสติปัญญาที่ต่ำ
 เหมือนกัน ในปีเดียวกันนี้ เจอร์ซิล (Jersild) ได้กล่าวถึงผลงานของ

^{๓๔}Ashwort, loc. cit.

^{๓๕}Karl C. Garrison, Albert J. Kingston and Arthur S. Mc
 Donald, Educational Psychology, (๒nd ed.; New York: Appletion-
 Century - Crofts, ๑๙๖๔), p. ๔๑๕.

^{๔๐}Martin Deutsch and Bert Brown, "Social Influences in
 Negro-White Intelligence Difference," Journal of Social Issues,
 ๒๐ (April, ๑๙๖๔), pp. ๒๔-๓๕.

เลวิน ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูพบว่า นักเรียนที่พ่อแม่เอาใจใส่น้อย มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ผลการเรียนมักจะถูกอยู่ในเกณฑ์ต่ำด้วย การวิจัยในระดัพบริญาทริโดยไซกลุ่มตัวอย่างเป็นนิติตปีที^๑ จำนวน ๑๖๓๑ คน ของไรท์และบีอัน (Wright and Bean) เพื่อศึกษาอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในการทำนายผลการเรียนในวิทยาลัย ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดา และการศึกษาของมารดา โดยไซแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน คำนวณภาษาและคณิตศาสตร์ ไซเกรทเจเลียในระดัพบริญาทริเป็นหัวหน้านายเกรทเจเลียของนิติตปีที^๑ ในมหาวิทยาลัยด้วย ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นหัวหน้านายไคทีที่สุด^๒

งานวิจัยในประเทศที่กล่าวถึงด้านเศรษฐกิจ ไคแก่ สมใจ หินพงษ์ ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการ ของนักศึกษาประกาศนียบัตรชั้นสูงในวิทยาลัยครูส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในปี ๒๕๑๒ ปัญหาที่พบคือ ปัญหาด้านการเงิน การคบเพื่อน การปรับตัวในการเรียน การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง นักศึกษาส่วนภูมิภาคมีปัญหาด้านการเงินมากกว่านักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง^๓ ต่อมาในปี ๒๕๑๓ แผนกวิจัยของวิทยาลัยครูเพชรบุรี

^๑J. Jersild, Child Psychology (Englewood Cliffs, N - T.: Prentice - Hall, ๑๙๖๔), p. ๑๓๘.

^๒Robert J. Wright and Andrew G. Bean, "The Influence of Socioeconomic Status on the Predictability of College Performance," Journal of Educational Measurement, ๑๑ (Winter, ๑๙๗๔), pp. ๒๓๗-๒๔๓.

^๓สมใจ หินพงษ์, "การศึกษาค้นคว้าปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ป.กศ.สูง ในวิทยาลัยครูส่วนกลางและส่วนภูมิภาค," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๒, หน้า ๗๒.

ไต่ทำการสำรวจและวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการ เรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครู เพชรบุรี ปีการศึกษา ๒๕๑๒ พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงและมีการศึกษา สูง มีผลการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำและมีการศึกษาต่ำ กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูที่ จ.อ่างทอง ผลบุญ ไต่ศึกษาผลปรากฏว่านักเรียนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มักมีปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่นขาดแคลน อุปกรณ์การ เรียน เสื้อผ้าที่ใส่มาเรียน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำการนั้น สุกใจ บุญอารีย์ ไต่ศึกษา เมื่อปี ๒๕๒๒ พบว่า ครูประจำการมีความเห็นว่าการอบรมมีผล กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจปานกลาง และครูประจำการมีความเห็นเพิ่มเติมว่า อุปสรรคในการเข้ารับการอบรมนั้นคือ ค่านเศรษฐกิจ

จากงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องของข้างต้นจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทางด้าน เศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ยังมีงานวิจัยที่ขัดแย้งกันอยู่ เช่น คอว์โควา (Cordova) ไต่ศึกษานักเรียนอเมริกัน เชื่อชาติสเปนจำนวน ๔๔๐ คน

^{๔๔} วิทยาลัยครู เพชรบุรี, รายงานการสำรวจและวิจัยเรื่อง องค์ประกอบและสิ่ง แวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อผลการ เรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครู เพชรบุรี (เพชรบุรี: โรงพิมพ์ อนุคุณกิจ, ๒๕๑๓), หน้า ๑๖.

^{๔๕} จ.อ่างทอง, ผลบุญ, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การ ปรับตัวและกิจกรรมในวิทยาลัยของนักเรียนชั้นป.กศ.ปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๔ ที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของวิทยาลัยครูภาคเหนือ," วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต วิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๔, หน้า ๑๑๔.

^{๔๖} สุกใจ บุญอารีย์, เรื่องเดิม, หน้า ๑๑๐.

พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน^{๔๗} คาร์มีส (Karmas) ได้ศึกษาตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและตัวแปรอื่น ๆ กับผลการเรียนในมหาวิทยาลัยพบว่า สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนในมหาวิทยาลัย^{๔๘} นอกจากนี้ พุนทรัพย์ วงษ์พานิช ได้ศึกษาสรุปประจำการที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในวิทยาลัย ครูที่กรุงเทพมหานคร พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจคือ รายได้ของครอบครัวและรายจ่ายเพื่อการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน^{๔๙}

จากแนวคิดและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงว่า เศรษฐกิจมีทั้งความสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนว่าเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแน่นอนหรือไม่ อย่างไร และการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากร เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจในครอบครัวเอง ดังนั้นจึงเลือกรายได้ของครอบครัว และรายจ่ายเพื่อการศึกษาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการศึกษาครั้งนี้

^{๔๗} Ignacio Ruben Cordowa, "The Relationships of Acculturation, Achievement, and Alienation Among Spanish American Sixth Grade Students," Dissertation Abstracts, ๓๐ (October, ๑๙๖๔), p. ๑๓๕๗.

^{๔๘} Constantine Karmas, "Progress through College: Determinants of Successful Completion of Each Undergraduate Year," Dissertation Abstracts International, ๓๕ (June, ๑๙๗๕), p. ๗๑๔๒ A.

^{๔๙} พุนทรัพย์ วงษ์พานิช, เรื่องเดิม, หน้า ๔๖.

สรุป

จากเอกสารและผลงานวิจัยที่ไต่ถามมาแล้วจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบด้าน
ตัวผู้เรียน ด้านการเรียนและด้านเศรษฐกิจ นับว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน องค์ประกอบบางอย่างมีส่วนส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น แต่บาง
อย่างก็ทำให้เป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษา
กว่า มีองค์ประกอบอะไรบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพครูของ
ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ระดับปริญญาตรี ในเขตความรับผิดชอบของ
วิทยาลัยครูสงขลา โดยนำการศึกษาตัวแปรหลายตัวพร้อมกัน เพื่อนำผลที่ได้ไปเป็น
ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาชีพครู ของครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาประจำการ ในวิทยาลัยครูสงขลาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งจะรายงานวิธีการ
ดำเนินการวิจัยในมบทต่อไป

